

Rade Jarak

duša od krumpira

**M
KD**

Rade Jarak

Duša od krumpira

Kronisterija jednog rujanskog dana 1949. u Dubrovniku

Redatelj:
Ozren Prohić

scenografkinja:
Dubravka Lošić

kostimografkinja:
Petra Dančević

autor glazbe:
Paola Dražić Zekić

scenski pokret:
Zrinka Lukčec

dizajn svjetla:
Zoran Mihanović

video projekcije:
Ivan Faktor

Praizvedba: 22. prosinca 2015.

**PODJELA
ULOGA:**

Romano Nikolić

Mirko Bradarić

Frane Perišin

Damir Bradarić, njegov otac

Glorija Šoletić

Marija Bradarić, rođ. Markiza de Bona,
Mirkova majka

Nika Burđelez

Petrunjela Kisić, udana Bolanča,
Mirkova rodica

Hrvoje Sebastijan

Alberto Bolanča,
Petrunjelin suprug, admiral HRM

Branimir Vidić

Mile Močibob

Edi Jertec

Viktor Bradarić, Mirkov dundo

Mirej Stanić

Ore Gleđ, Mirkova sestra

Izmira Brautović

Marijuća, sluškinja

Nina Hladilo

Jele, kuharica

Zdeslav Čotić

KNOJevac

Glasovi djevojčica :

Antonia Šurković i Paula Mojaš,

polaznice dramske radionice Doma Marina Držića

Inspicijentica / šaptačica:

Ivana Ljepotica

Intermedijalnost i intertekstualnost Rade Jarka govori isključivo o samoći.

Život naše generacije utrka je s poviješću. Glavni lik Rade Jarka ne želi sudjelovati, nego želi promatrati.

Promatranje, a ne sudjelovanje, ono je što je prepoznatljivo.

Intertekstualnost, koja kreće preko Kiša, Krleže, Pate te mnogih historijskih spisa, stvara posebnu fakturu diskurza, koja postaje esejistički materijal za predstavu. Dokumentarnost, intertekstualnost i intermedijalnost, momenti su koji postaju izuzetno inspirativni.

Jarkov esejistički pristup povijesti, poticaj je za scenski esej o povijesti i Gradu. Grad je nešto posebno, a povijest je nešto što ima reperkusije na naše živote.

I tako između povijesti i Grada, nekako se snalazimo.

Svaka režija jest priča o čitanju, dekonstrukcijski rečeno.

Tako Jarkov sjajan roman-esej o povijesti postaje esejistička formula za pravu teatralizaciju.

Teatar je, po Barthesu, predstava minus tekst.

Ovdje je tekst poticaj za novu, esejističku teatralizaciju.

Ozren Prohić

DUBROVAČKI
ROMANOPISAC
RADE JARAK I
NJEGOVA „DUŠA
OD KRUMPIRA“

Od anonimnoga kasnosrednjovjekovnoga autora *Romana o Barlamu i Jozafatu* i nekih drugih *dubrovačkih legendi* pa sve do naših dana Dubrovnik nije imao izrazitoga romanopisca. Ne želim krivo tvrditi kako u petstoljetnoj dubrovačkoj tradiciji nije uopće bilo proznoga stvaralaštva, ali ovaj je najvažniji povijesni toponim hrvatske književnosti oduvijek bio hramom drame, kazališta i pjesništva. Istina, novo vrijeme stubokom mijenja i spisateljske ukuse – danas svi i svugdje pišu romane pa i u Dubrovniku. Dosad su se u toj oblasti najviše istaknuli poznati pjesnici poput Milana Milišića i Luka Paljetka, i osobito Feđa Šehović, koji je, ipak, iznad svega i ispred svih – naš proslavljeni komediograf.

Rade Jarak, rođen u Dubrovniku 1968, prvi je izraziti dubrovački romanopisac u cjelokupnoj povijesti ove male, ali u usporedbi s drugim sredinama neusporedivo bogate književne republike. Time ne želim njegovo prozno djelo stavljati ni ispred ni iznad ni iza Šehovićeve ili Paljetkova, neka se time bave kritičari! – nego samo polazim od činjenice da je taj relativno mlad čovjek već objavio dvadesetak prozних djela, među kojima su većinom romani, premda ih on tako ne naziva budući da voli eksperimentirati s proznim vrstama i žanrovima. U većine tih romana radnja je razbacana širom svijeta i tijekom različitih razdoblja novije povijesti, ali mi se ipak čini – uz dužno poštovanje prema majstorski napisanim prozama iz ciklusa *Enciklopedije očaja* - da su za Jarkov opus ključna tri dubrovačka romana: fiktionalna autobiografija *Pustinje*, pisana tankočutnim rukopisom koji kao da je vođen brižnim umijećem nekog majstora zlatara iz Ulice od Puča, poput filigrana izrađenog od srebrnih i zlatnih žica dubrovačkoga djetinjstva, kronika o nestajanju obitelji Romić pod naslovom *Yu-puzzle* - i naša večerašnja *Duša od krumpira*.

A kakav je to tek romaneskni eksperiment! (Jarak, pretpostavljam, u svojoj skrivenoj stvaralačkoj retorti ni ne vjeruje da roman može biti umjetnost ako je lišen eksperimentiranja i raznih vrsta istraživanja!) Prvi put pročitate ga brzo i lako kao da je neki novi *krimi*ć ili blago parodirani *ljubić*, i

tek vas ono jedno dijaloški pisano poglavlje, u kojemu se, uz likove romana, pojavljuju i presonificirane prikaze, poput Komadića sapuna, Zvučnika sa Sponze, Sive pantagane, Miroslava Krleže ili čak samoga Straduna, podsjetite da tu nije riječ ni o kakvu lakom štivu nego o ozbiljnom romanesknom eksperimentu poput visokoga Joyceova uzora, ali nemate vremena za Dablince i Ulikse, brzo vas preuzima lakokrila i ružoprsta odisejska mašta ispričana na usta gotovo selindžerovskog tinejdžera Mirka Bradarića i vodi prema sigurnom kraju majstorski postavljene priče, za koju ćete, tek u ponovljenom čitanju, ustanoviti da korespondira s tragijskim nacrtom grčkog *fatuma* na ljepolikom prstenu dubrovačke *Ananke*, da ne kažem marksistički: spoznate društvene nužnosti u Gradu iz 1949. godine.

DUBROVAČKI
ROMANOPIŠAC
RADE JARAK I
NJEHOVA „DUŠA
OD KRUMPIRA“

I dok se oko Joyceova proznog eksperimenta još i danas, nakon gotovo sto godina, književni znalci svađaju: je li to uopće roman ili tek udžbenik za pisce? – Jarkova gusta lakoća pripovijedanja, obasjana gotovo nevidljivim unutarnjim humorizmom, kao da bi htjela da je što više ne primijetite.

Ali, vidite! – Joyceov *Uliks* cijeli se događa u jednom jedinom danu, mislim da je to četvrtak, 16. lipanj, 1904, u Dublinu; Jarak započinje roman takvom vremenskom odrednicom: *Dubrovnik, ponedjeljak, 26. rujan 1949. godine* – zatim slijedi posve nedžojsovska emendacija: *devet sati, tri minute i osamnaest sekundi*.

Joyceov se Telemah (Stephen Dedalus) brije već na početku romana; u Jarkovoj dubrovačkoj Odiseji od krumpira Mirko na prvoj stranici odgovara velikom uzoru pirandelovski humorističnom negacijom: *Opipam bradu. Obraz mi je dovoljno gladak, srećom jutros se ne trebam brijati. Ne trebam se brijati bar još dva dana*.

Eto, u čemu je bit Jarkova skrivenog humorizma: obrazovani čitalac uzalud će čekati da se Jarkov Dedalus obrije; radnja romana, isto kao i kod velikog Joycea, svedena je na samo jedan dan.

Takve literarne pikanterije nećete vidjeti u predstavi. Zato i nakon gledanja *Duše od krumpira*, svakako pročitajte roman! Nadam se da će vas naša predstava zadovoljiti, ali svejedno, pročitajte roman! I kad ga pročitate, molim – još jednom!

Otkrit ćete da smo u Dubrovniku napokon dobili izrazitog romanopisca.

Matko Sršen

Baldo Dužević (voditelj stolarske radionice)
Jelka Grljević (voditeljica krojačke radionice)

Asim Arslanagić (majstor pozornice)

Mario Capursi (majstor tona)

Silvio Giron (majstor rasvjete)

Manuela Kavain (šminkerica)

Šemsa Mrčela (frizerica)

Milena Limov (garderobijerka)

Stela Đurović (rekviziterka)

Anka Vlahinić (krojačica i garderobijerka)

Marija Brbora (pomoćnik krojačice)

Mišo Baričević (slikar)

Stijepo Prčan (finalizator dekora)

Dragan Pantović (tehničar tona i rasvjete)

Krešimir Ferizović, Borivoje Ljubojević (opsluživači pozornice)

montaža za video projekcije: Dominik Miljak

CRVIK®

VINOGRADI & VINARIJA

nakladnik
Kazalište Marina Držića

za nakladnika
ravnatelj Ante Vlahinić

fotografije
Željko Tutnjević

naslovnica i plakat:
V.A.A., D.H., D.L.

dizajn programske
knjižice i tisak
ALFA-2 d.o.o.

naklada
200 primjeraka

web stranica:
www.kazaliste-dubrovnik.hr

e-mail adresa:
kmd@kazaliste-dubrovnik.hr

ulaznice:
blagajna@kazaliste-dubrovnik.hr
020 / 321 – 088

M
K D

Kazalište Marina Držića